

Budapestre vonatkozó ujságcikkek				Osztályozás	
				Tárgy: <i>628. 2</i>	
Szerző: <i>Wilhelm Rókus</i>				Hely:	
Cím: Csónakkal a város alatt				Idő: <i>1954. 10. 16</i>	
Forrás: <i>Éti. R. P.</i>				Személy:	
(Hely)		(Idő)	(Köt. v. fűz.)	(Oldal)	
		<i>1954. 10. 16</i>			

Közp

Budapesten igen sok ember él — dolgozik s jár-kei az utakon mindennap anélkül, hogy tudná: néhány méterrel a járda alatt a csatornahálózatban csónakkal is lehet közlekedni...

A főváros csatornahálózata mintegy 1600 kilométer hosszúságú, az átmérője 20 centimétertől egészen 5 méterig bővül, amelyben szüntelenül csurog, folyik és később folyammá dagadva zúgva ömlik a szennyvíz a Dunába.

Szálljunk csónakba, nézzük

Budapesttől Moszkváig érnének a csövek

— A főgyűjtő csatornahálózat 1894-től 1906-ig épült. Ha a csöveket végig fektetnénk, a sor Budapesttől, Moszkváig érne. A csövekből egy év alatt 120 millió liter szenny- és csapadékvíz ömlik a Dunába. A főgyűjtőhálózat — amelyben mi is haladunk — mintegy 50—60 kilométer. Ebből 16 kilométer a felszabadulás után épült. Épült még 60 kilométer mellékcatorna és 15 kilométer bekötőcsatorna is. 1953-ban a csatornahálózat 29.114 méterrel gyarapodott.

— Biztosítószelvezetékhez értünk — magyarul a kísérőnk. — Ha nagy eső esik, könnyen felduzzadhat a víz. Ilyenkor a szel-

veg ezt az érdekes, városalatti világot. Sok helyütt lesétálhatunk — tán kezdjük meg az Üllői-út és a József-körút sarkán... Mintha a Budai Vár alatt, az alagútban lennénk, azaz a különbséggel, hogy nem buszon, hanem csónakon ülünk. Villany helyett reflektorlámpánk világítja a félévszázados boltív ódon tégláit. A csónak imbolyogva siklik előre az úgynevezett „párizsi szelvényben.“ Zolnay elvtárs, a Csatornázási Művek műszaki dolgozója a vezetőnk. A csónak farában állva beszél:

vényt előnti az ár, s hogy a nagy mennyiségű csapadéknak utat adjunk, a víz a szelepeken át szabadon a Dunába ömlik. Ez az újabb nyílás, ami balra látható, a körúton párhuzamosan haladó két másik csatorna vizét eresztí a felszvénybe, amelyben csónakunk úszik. Ha a szenny- és csapadékvizet egy évig nem vezetnék el, egy méter magasan lepné el Budapestet. Egy liter ilyen vízben pedig mintegy 1300 millió baktérium van!

Naponta 250-300 dolgozó járja a csatornahálózatot

Mindennap legalább 250—

300 dolgozó jár lenn a csatornában. A munkások a legtöbb helyen görnyedt háttal, egyik kézben lámpást, a másikban a szerszámot tartva, gyakran csak 50x75 centiméter átmérőjű csatornában dolgoznak.

Lám, még elképzelni is nehéz mennyi nehézséget vállalnak a Csatornázási Művek dolgozói. Zolnay elvtárs elmondja, hogy sok üzemből sokszor savas, gázos vegyifolyadékot, fenolt és ki tudja mi mindent öntenek szüretlenül a csatornába, ami a csatorna anyagára is káros, s a dolgozók életét veszélyezteti.

„Trombita-szelvényhez“ érkezünk. Itt, a Nagykörút és a Duna-parti főgyűjtő találkozása után már a Soroksári-úti főgyűjtőben úszik csónakunk. A szelvény öt méteresre tágul. A víz is erősebben sodor a Soroksári-úti szivattyútelep felé. Közéleg a végcél. Előttünk a magasból halvány sugárkéve világítja a mindjobban bővülő boltívet. Kiszállunk. A Ferencvárosi Csatornaszivattyú telepen vagyunk. Frissen zöldelő gyepszőnyegen, a rügyező bokrok között átmegyünk a szivattyúházba,

A dolgozók munkáját befejezi a Duna

A magasból ismét látjuk, amint a szennyvíz a „durva rácson“ keresztül a homokfogó medencébe ömlik. A medencében a homok leülepedik, a víz pedig a finom rácson át elfolyik... A finomrác, — amely hasonló a kazánok salakrostélyához — visszatartja a vízben lebegő szennyet és lassan, forogva adagolja az állandóan mozgó gumiszalagra. A gumiszalag az összegyűlt anyagot a gázosítóba továbbítja... A szivattyútelepnek kis „gázgyára“ van, ahol a vízben összegyűlt anyagot gázzal változtatják, s a termelt gázzal a szivattyútelep energiaellátását biztosítják. Egy köbméter rácsmetérből 40—55 köbméter metángáz képződik.

A megszárt vizet az átemelés után nyomócsövön a Duna szintje alatt erős nyomással a víz közepére vezetik. S egy kilométer után a Dunában már nyoma sincs a szennyvíznek, végkép megtisztítja, s szétviszi a vén folyó. Befejezi a munkát, amelynek nagyobbik részét a Fővárosi Csatornázási Művek derék dolgozói végezték el.

Wilhelm Rókus

u. 2. — 14806/51